

موضوعات

کتابهای درسی در پایه های پنجگانه

هدیه های آسمان

حمیدرضا ایرانی
مدرس دانشگاه فرهنگیان

بخش مراسم و شعائر اسلامی و قرآن:

مراسم و شعائر اسلامی سیمای دین را در قالب رفتارها و نمادهایی به نمایش می گذارند. برخی از آنها مانند **حج** و **نماز جمعه** واجب و برخی مستحب اند. قرآن کریم اعمال حج را از شعائر اسلامی می شمرد که انجام آن برای افراد واجد شرایط واجب است. سوره ی جمعه نیز درباره ی اهمیت و وجوب نماز جمعه است.

روزه یک عمل فردی است اما وقتی در یک ماه معین و به صورت دسته جمعی انجام می شود، به یک مراسم تبدیل می شود. در آن ماه، فضای شهرهای اسلامی رنگ و بوی دیگری به خود می گیرد. همین عمل، با مراسم دیگری، مانند مجالس دعا، سفره های افطاری، و کمک به فقیران همراه می شود که تأثیر آن را روز افزون می کند.

حجاب زنان یک شعار واجب اسلامی است که پیام آن، عفاف، پاکدامنی و حرمت خانواده است.

سوگواری امام حسین (ع) و یاران ایشان مجموعه ای از مراسم و شعائر است که درس های بزرگ عشق به خداوند، مبارزه با ظلم و دفاع از حقیقت اسلام را به جامعه ارائه می دهد.

این مراسم و شعائر به گونه ای اند که هر کس با هر سن و سالی می تواند متناسب با ویژگی های خود، نقشی را بر عهده گیرد و مسئولیتی را انجام دهد.

به حق می توان گفت مراسم و شعائر دینی بهترین بستر تربیت دینی و پیوند قلبی انسان مسلمان با محتوای دین است.

این یک نعمت بزرگ است که خداوند در دین اسلام برای مسلمانان قرار داده تا مسلمانان در مراسمی **فعال، پویا، با نشاط، دارای هیجان، با روحیه ی تعاون** و ده ها ویژگی سازنده ی دیگر خود را تربیت کنند و به اعتقادات خود قوام بخشند.

آن چه در جوامع دیگر به صورت تصنعی و سطحی ساخته می شود، در فرهنگ اسلامی به طور طبیعی و سازگار با چارچوب دین و با محتوایی عمیق وجود دارد.

دوره ی ابتدایی بهترین زمان برای برگزاری این مراسم است تا تربیت دینی و آموزش های مربوط به آن در بستر این مراسم به دانش آموزان منتقل شود و در قلب آنان خانه کند. آن چه اهمیت دارد، آن است که **کودکان در این مراسم نقش خود را ایفا کنند و جای بزرگترها قرار نگیرند.** مفاهیمی بر آن ها تحمیل نشود که ذهنشان تحمل درک آن ها را نداشته باشد.

کودکان را می توان هم در مراسم شادی و سوگواری و هم در مراسم دقیق و دارای احکام واجب، مثل نماز جمعه، روزه داری و حج شرکت داد، به شرطی که آنان در همان مراسم کودکی کنند، جنب و جوش داشته باشند، تحت نظم سخت قرار نگیرند و بتوانند حالت طبیعی خود را بروز دهند.

دروسی که کودکان را با مراسم اسلامی از قبیل **اعیاد، جشن ها، سوگواری ها و مراسم عبادی** آشنا می سازد، بهتر است این مراسم در **مدرسه** برپا شود و جهت تاثیرگذاری بیشتر، بهتر است این دروس به صورت **پیمایشی و در زمان مناسبت ها** و با توجه به **تقویم سالانه** تدریس شود.

در هنگام برپایی مراسم سعی کنیم **مسئولیت و نقش اصلی بر عهده ی دانش آموزان باشد** و ما نیز همانند **کارگردانی** که بازیگران خود را به صحنه می آورد، **دانش آموزان خود را به صحنه آوریم تا هر کدام در جای خود به ایفای نقش بپردازند و در لذت حاصل از همکاری، شریک باشند و اهداف درس در خلال چنین رفتارهایی حاصل گردد.**

روش های یاران یاور و بعضی از روش های گروهی برای این گونه مباحث مناسب اند.

اللهم صلى على محمد وآل محمد وعلى أزهارهم

